

Liš izhaja vsaki dan zjutraj razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, 3 mesece L. 22.—, pol leta L. 38.—, celo leto L. 75.—, v izposojnino mesečno L. 6.50 več. — Posamezne številke 30 st. — Oglasi: za 1 mm prostora v širokosti 1 kolone (58 mm): za trgovske in obrtne oglase L. 1.—, za ostanke, zabavne, poslane, valila L. 1.50, oglase denarnih zavodov L. 2.—. Oglasi na prvi strani L. 2.—.

EDINOST

Uredništvo in upravnništvo: Trst, ulica S. Franc. lefon 68-04. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu. — Macije in denar pa upravnštvu. Rokopisi se ne vračajo. — Pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost“. Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Smrt na tečajih

Kdo se zadnje čase ni zanimal za Nobileja in za njegove tovariše? Kdo se danes z zanimanjem ne spremlja vesti o Amundsenu, ki je bržkone postal plemeniti žrtev svoje človekoljubnosti? Z istim zanimanjem in sočutjem je vsakdo sprejel tudi vest o smrti švedskega učenjaka Malmgreena, ki je legel v ledeni grob na širnih severnih poljanah.

Malmgreenova smrt ima nekaj skupnega, podobnega s smrtjo enega izmed raziskovalcev južnega tečaja. Le spominimo se na Angleža Scotta, ki je svojčas prodiral proti južnemu tečaju z nado, da bodo on in njegovi spremljevalci prvi, ki bodo dosegli tisto točko zemlje. Čakalo ga je razočaranje. Ko je končno dosegel južni tečaj, je videl, da je bil nekdo že pred njim tam, namreč Amundsen. Ta je bil začel prodirati proti južnemu tečaju z neke ugodnejše točke, zato ga je dosegel kake tri tedne prej. Scott je našel na južnem tečaju norveško zastavo, nekaj orodja in Amundsenovo pismo s prošnjo, naj se izroči norveškemu kralju kot dokaz, da je bil res dosegel južni tečaj.

Morda je baš veliko razočaranje tudi nekaj pripomoglo, da se Scott in njegovi tovariši niso več povrnili, ker jim je primanjkovalo moralnih moči. Scott je že dolgo let poprej sanjal, da bo on prvi, ki bo premagal južni tečaj, zdaj pa je moral zapisati v svoj dnevnik: „Južni tečaj dosegel, toda pod kakšnimi drugačnimi pogoji kot sem jaz pričakoval.“ Seveda je poleg moralne poparjenosti pomagalo k poginju tudi pomanjkanje.

Pred kratkim je izšla knjiga nekega Norvežana, ki je bil pri tej ekspediciji navzoč in ki nas znova živo spominja na vse te dogodke. Scott je imel 3000 km dolgo pot pred seboj. 1500 km do južnega tečaja in 1500 km nazaj. Do tečaja so ga spremljali le štirje možje. Eden izmed njih, Edgar Evens, je na poratku oboleva na pretresanju možganov in umrl naravne smrti. Ostali so trpeli radi vremenskih nevarnosti, med njimi največ Oates. Ena njegovih nog je bila v težkem stanju. Bil je tako slab, da ni mogel pomagati ostalim vlačiti sani. Kadar so iskali zabrisane sledove poti, po kateri so prišli, je on moral ostati na saneh.

Dne 10. marca 1912. je Scott zapisal v svoj dnevnik: „Z namni gre vedno slabše. Oatsova noga je strašna. Pogumen je, lasi ve, da je nemogoče, da dospem do cilja. Danes zjutraj je vprašal Wilsona, kaj misli, če ni nikakega upanja. Odgovoril mu je, kot mu ni mogel odgovoriti drugače: tega nihče ne more vedeti. Na vsak način ni upanja. In mi ostali? Tudi če Oatesa danes izgubimo, zelo dvomim, da bi se mogli ostali še rešiti. Morda je za nas samo še najhno, majhen upanje — več pa v nobenem slučaju ne. Vreme je postalo. Naša oprava zmruže čimdalje huje, vsak dan težje jo je rabiti. Največja zapreka pa je Oates. Njegovo stanje nas šli vsako jutro tako dolgega čakanja, da se ugodnost toplega zajutruka že docela izgubi. Ubožec! Žalostno ga je gledati. Vedno znova ga je navdajati s pogumom. Včeraj smo dosegli zalogo „Hooper-gorovje“. Zelo malo tolažljivo! Porcije so nezadostne v vsakem oziru. Psi, ki bi bili lahko naša rešitev, so odpovedali...“

Naslednjega dne je ukazal Scott — po brezupnem maršu Wilsonu, naj da vsakemu toliko opija, kolikor ga je potrebno za smrt. To se je zgodilo. Kljub temu se je borila ekspedicijska še nekaj dni dalje. Dne 15. marca je dejal Oates, da ne more več s njimi in je prosil Scotta, naj ga pusti v spalni vreči. Tega Scott ni hotel. Tako je šel Oates še tisti popoldan z njimi dalje. Naslednjega jutra je divjal snežni metej. Nemogoče je bilo iti dalje. Pred podnogo je Oates zapustil šotor. „Grem malo ven“, je dejal. „Tudi se ne vrnem tako kmalu.“ Ostali trije so razumeli: „Oates gre prostovoljno v smrt.“ Skušali so ga pregovoriti, a zaman. Saj so tu-

di vedeli: delal je kakor mož, ki ve, kaj je pogum.

Ko se je metej polegel, so zapustili preostali trije ta žalostni kraj. Tovariša niso niti poizkusili iskati, znali so, da ga je sneg že davno zasul. Tako je padel na polju slave...

Če to beremo, se nam zdi prav tako, kakor bi slišali tragedijo Malmgreenovo.

Scott in njegova dva tovariša sta se borila še nekaj dni s snegom in metežem, s pomanjkanjem in mrzom. Slednjič je nastal tak grozanski metej, da niso mogli več dalje. Naredili so si šator, legli vanj in počasi umirali. Scott je pisal dnevnik do zadnjih ur pred svojo smrtjo.

Ostali del ekspedicijske je zaman čakal na Scottov povratek. Med njimi je bil Tryggve Gran, pisatelj zgoraj omenjene knjige. Šli so mu nasproti. Našli so šotor in vse tri raziskovalce mrtve pod platnom. Tako je Scott južni tečaj sicer dosegel, a je našel smrt z vsemi svojimi spremljevalci.

Zanimivo je tudi, da je danes Tryggve Gran med tistimi, ki so šli iskati izgubljenega Amundsen.

Prefekt tržaške pokrajine je včeraj poročal načelniku vlade o položaju v pokrajini

RIM, 1. Načelnik vlade je danes začel sprejemati prefekte iz vseh pokrajin kraljevine. Danes so bili sprejeti prefekti iz Reke, Trsta, Vidma, Belluna in Gorice. Konference se bodo nadaljevale v prihodnjih dneh. Prefekti so podali načelniku vlade obširna poročila.

Ko se je razgovarjal z načelnikom vlade tržaški prefekt comm. Fornaciari, je bil navzoč tudi inž. Cobolli-Gigli, tajnik tržaške fašistovske zveze. Poročila sta mu podrobno o raznih gospodarskih in upravnih vprašanjih, nanašajočih se na Trst in pokrajino.

Razgovor sta prisostvovala tudi minister za javna dela on. Giurati in državni podtajnik v notranjem ministrstvu on. Bianchi.

„Ognjev dan“

Otvoritev mednarodnega gasilskega kongresa v Turinu

TURIN, 1. Danes, povodom „ognjevega dne“, se je tu otvoril veliki mednarodni gasilski kongres, katerega se je udeležilo okrog 130 gasilskih čet iz vseh krajev Italije in iz važnejših tujih držav. Na stadiju je bilo zgrajenih več vasi; hiše so opremljene s pohištvo, tudi cerkve so popolnoma opremljene — skratka: vse je kakor v resnici. V posameznih delih teh vasi se bodo zanimali požari in čete ognjegašev bodo tu izkazovale svojo spretnost. Izvršili se bodo tudi razni tehnični eksperimenti.

Povodom kongresa se bo preizkusila tudi možnost uporabe gasilcev pri zračnih napadih. Celi roji letal bodo „bombardirali“ mesto; bombe bodo kadeče se snovi, obešene na padobrane, tako da bodo brez prevelike naglice padale na mesto. Gasilci bodo morali tu pokazati, kako bi se obnesli v slučaju resničnega zračnega napada.

Tekmovanja bodo trajala do 4. t. m. Razpisanih je mnogo nagrad in podelile se bodo tudi posebne diplome.

Proces proti mafiji

TERMINI IMERESE, 31. Proces proti mafiji se še vedno nadaljuje. Danes je bilo zaslišanih 21 obtožencev. Vsi so vneto zatrjevali, da so popolnoma nedolžni.

Zagonezna eksplozija v Marselju

MARSEILLE, 1. Preteklo noč okoli ene ure se je razpočila na hodniku majhnega hotela, katerega je lastnika neka Roža Brandin, razstrelina priprava. Eksplozija je bila tako silna, da so se porušili strop in bližnje stene; zračni pritisk je kratkoma odtrgal večna vrata s tečajev. Materialna škoda je zelo velika, k sreči pa ni bilo nobene človeške žrtve, tudi ranjen ni bil nihče. Policijski organi niso mogli najti niti najmanjšega drobca peklenkega stroja. Dogodek je popolnoma zavil v tajnost.

Kelloggsova protivojni pakt bo podpisala tudi sovjetska vlada

MOSEKVA, 31. Danes je bil izročen francoskemu poslaniku Herbertu-u odgovor sovjetske vlade na povabilo za pristop h Kelloggsovu protivojnemu paktu.

V noti, ki jo je podpisal Litvinov, je rečeno, da je bila vsa zunanja politika sovjetske vlade vedno usmerjena na to, da se ohrani mir; zato se je takoj izrekla za splošno razorožitev in izdelala tudi svoje predloge, ki jih pa druge države niso hotele sprejeti. Nadalje povdarja nota dejstvo, da sovjetska vlada ni bila povabljen na pogajanja za sestavo pogodbe in radi tega ni mogla vplivati na sestavo besedila, kar ji tudi danes ni več mogoče. Sovjetska vlada pogreša v pogodbi pred vsem določbe o razorožitvi, brez katere ni mogoče zagotoviti trajnega mira.

Litvinov je tako-le zaključil noto: „Kljub vsemu temu in ker nalaga pariški pakt državam nekatere obveznosti nampram javnemu mnenju in ker daje sovjetski vladi novo možnost, da lahko predloži vsem o nim, ki pristanejo na pogodbo, najvažnejše vprašanje za mirno stvar, namreč vprašanje razorožitve, čigar rešitev daje edino jamstvo za preprečitev vojn — izjavlja sovjetska vlada, da je pripravljena pristopiti k pogodbi.“

„V skladu z zgoraj navedenim bom imel čast, gospod poslanik, izročiti Vam v prihodnjih dneh izjavo svoje vlade o pristopu. To se je zgodilo takoj, čim bodo izvršene potrebne formalnosti.“

39 držav je pripravljeno podpisati pogodbo

WASHINGTON, 1. V zunanjem ministrstvu zatrjujejo, da je do sedaj že devet in trideset držav sporočilo uradno ali poluradno ameriški vladi, da so pripravljene pristopiti h Kelloggsovi protivojni pogodbi.

Zasedanje sveta Družbe narodov

ZENEVA, 1. Na svoji včerajšnji seji je svet Družbe narodov razpravljal pred vsem o angleškem predlogu za ustanovitev komisije, ki naj bi proučila možnost uspešnega nadzorovanja tujih trgovine z opijem.

Dva francoska letalca skušata zmanjšati nov rekord v poletu na daljavo

LE BOURGET, 1. Letalca Arranchard in Rignot sta danes ob 625 odletela s tukajšnjega letališča v smeri proti Kalkuti, z namenom, da postavita nov rekord v poletu na daljavo. Toda sreča jima ni bila mila; danes predpoldne je dospela iz Strassbourga brzjavna vest, da sta morala letalca ob 9.30 pristati na tamošnjem letališču, ker se jima je nekaj pokvarilo pri motorju.

Milijonar Levine se pripravlja na nov polet

LE BOURGET, 1. Znani ameriški milijonar Levine, ki je lani skupno z letalcem Chamberlinom preletel Atlantski ocean, je danes ob 19.40 prispel semkaj iz Bruselja s posebnim letalom, ki ga je vodil ameriški letalec Bert Acosta; z njim je prispela ameriška milijonarka Mabel Boll, ki je letos nameravala preleteti Atlantski ocean. Levineovo letalo ima jako prostorno kabino, to pa radi tega, ker namerava Levine, ki se pripravlja na velik polet, dati zgraditi v njej rezervoarje za veliko količino bencina. Takoj po pristanku se je Levine odpravil s svojima spremljevalcema z avtomobilom v Pariz. Na vprašanje novinarjev, ki so hoteli vedeti, kam se odpravlja, je odvrnil, da ne ve še, kdaj bo odpotoval in v katero smer. Letalo nosi ime „Zračna kraljica“.

Egipčan Helmy preplaval Rokavski preliv

LONDON, 1. Egipčan Helmy, ki se je včeraj ob 14. uri spustil v vodo pri rtu Griz Nez na francoski obali, z namenom, da preplava Rokavski preliv, je danes ob 1.46 dosegel angleško obalo pri Folkestonu.

Albanija postala kraljevina

Novi kralj Ahmed Zogu je že položil prisego

Seja ustavodajne skupščine

Slavnostno streljanje s topovi Manifestacije v mestu

TIRANA, 1. Albanija ni več republika. Ustavodajna skupščina jo je danes spremenila v monarhijo.

Ker je bilo znano, da se bo danes vršila razprava o vprašanju izpremembe režima, je vladalo za sejo ustavodajne skupščine veliko zanimanje. Že mnogo pred uro, ki je bila napovedana za pričetek seje, so se tribune v dvorani napolnile z občinstvom. Vsi niso našli prostora v parlamentu in zato je mnogo ljudi ostalo pred poslopjem ter čakalo na odločitev.

Točno ob 9. uri je predsednik Pandheli Evangjeli otvoril sejo. Poročevalec skupščinske komisije, ki je proučila vprašanje izpremembe ustave, je predlagal, naj skupščina proglasi Albanijo za kraljevino in Ahmeda Zoguja za kralja. Vršilo se je takoj poimensko glasovanje, ki

se je zaključilo ob 9.14. Predloženi zakon je bil soglasno odobren med splošnim odobravanjem. Ljudstvo pred skupščinskim poslopjem je priredilo velike demonstracije, ko je pokazanje topov oznanilo, da je bila Albanija proglašena za kraljevino. Oddan je bil sto in en strel v pozdrav novemu kralju.

Seja se je takoj prekinila. Poselna delegacija s skupščinskim predsednikom na čelu je odšla v predsedniško palačo, da ponudi Ahmedu Zoguju krono. Na ulici se je delegaciji priključila velika množica.

Na pragu novega dvora je straža izkazala delegaciji vojaške časti. Ahmed Zogu je delegacijo sprejel v svojem kabinetu. Izjavil je, da sprejema krono.

Novi kralj je ob 16. uri položil prisego pred ustavodajno skupščino.

Mesto je v zastavah in sploh praznično razpoloženo. Vršijo se manifestacije in obhodi po mestu.

KDK in Beograd

Neutemeljene vesti o posredovanju Francije in Anglije - „Vreme“ o poslednjih sklepih vodstva KDK

BEOGRAD, 1. Današnji zagrebški „Jutarnji List“ je objavil pod naslovom „Drugi veter“ informacije, po katerih bi bilo pripisovati preokret, ki je nastal v poslednjem času v beograjskih političnih krogih glede sporazuma s KDK, diplomatični intervenciji Francije in Anglije, ki sta — po zatrdilih omenjenega lista — povodom svoje demarše v Sofiji nasvetovali tudi v Beogradu, naj bi se odstranili notranji politični spor s prečnani.

Glede na te informacije je objavila službena agencija „Avla“ nasledni komuniké:

„Povodom vesti nekega zagrebškega lista, da so ob priliki izročitve note bolgarski vladi v zadevi razpusta makedonskega komiteta sugerirali zavezniki naši vladi, naj uredi notranje odnose v državi, smo pooblašteni izjaviti, da kraljeva vlada od nobene strani ni dobila kakšnega takega nasveta.“

BEOGRAD, 1. V beograjskih političnih krogih se mnogo komentirajo včerajšnji sklepi vodstva KDK. Beograjski listi podtrjujejo zlasti oni sklep vodstva KDK, da ne sodeluje pri nobeni prireditvi, pri kateri sodelujejo predstavniki sedanjega režima in zastopniki režimskih strank. „Vreme“ naglašja, da so beograjski politični krogi izgubili že vso vero v možnost sporazuma, in napada vodstvo KDK, da mesto načelnih sklepov, ki bi stremeli k sporazumu, daje svojim pristašem navodila, kako naj do zadnje podrobnosti izolirajo vse, kar je srbijanskega in službenega.

V nasprotju s komentariji zadnjih dni tukajšnji listi spet razpravljajo o potrebi izjemnih ukrepov proti KDK.

„Vreme“ govori tudi o možnosti rešitve sedanjega spora potom razpustitve narodne skupščine in razpisa novih volitev. List naglašja, da bi takšne volitve ne smela voditi sedanja vlada, marveč volilna. Ta naj bi, po mnenju lista, eliminirala vse profesionalne politike iz bivše avstro-ogrsk monarhije, ki da so edini krivi sedanjih nesporazumljenj.

Danes popoldne sta imela Lj. Davidović in dr. Korošec daljši sestanek, na katerem sta razpravljala o političnem položaju.

Poslanik Nešić v Beogradu poroča o položaju na Bolgarskem

BEOGRAD, 1. Danes je došel semkaj jugoslovenski poslanik v Sofiji Ljuba Nešić. Popoldne je bil pri namestniku zunanjega ministra dr. Šumenkoviću, kateremu je poročal o položaju, ki je nastal na Bolgarskem po francosko-angleški demarši.

Divertier domžalske radio-postaje in velesejma „Ljubljana v jeseni“

LJUBLJANA, 1. Danes dopoldne ob 10. uri je bil na svečan način otvorjen ljubljanski velesejem pod naslovom „Ljubljana v jeseni“. Otvoritvene svečanosti se ni udeležil noben minister, kakor se je to zgodilo pri vseh prejšnjih velesejnih.

LJUBLJANA, 1. Na predvečer velesejma je bila v Domžalah otvorjena ljubljanska oddajna radio-postaja, ki je danes prvič vstopila v funkcijo. V zadnjih tednih je izvrševala samo poskusne oddaje. O priliki otvoritve velesejma je postaja oddala vse govore. Za časa velesejma bo oddajala tudi vse gledališke prireditve v Operi.

Dubrovaški škof dr. Marčelić preminul

DUBROVNIK, 1. Sinoči ob 20. je preminul dubrovaški škof dr. Josip Marčelić. Njegovo truplo je bilo balzamirano in izpostavljeno v veliki dvorani škofovskega dvorca. Pogreb se bo vršil v ponedeljek. Kreta bo položena na torpedovko vojne mornarice in bo prepeljana v Preko pri Zadru, kjer bodo zemski ostanki mons. Marčelića položeni k večnemu počitku. Pokojnik je imel 83 let.

Zaključitev preiskave radi atentata na načelnika jugoslovenske policije

BEOGRAD, 1. V zvezi z atentatom na načelnika oddeljenja javne varnosti Ziko Lažića je beograjska policija aretirala svojčas večje število bolgarskih emigrantov, ki so bili osumljeni, da so vzdrževali zveze z atentatorjem odnosno z makedonskim odborom.

Preiskava je bila sedaj zaključena in krivda teh aretirancev ni bila dokazana. Zato bodo te dni izpuščeni na svobodo in izgnani iz Jugoslavije.

Kongres gospodarskih korporacij v Beogradu

ZAGREB, 1. V dne 8. in 9. septembra se vrši v Beogradu kongres gospodarskih korporacij, na katerega so bile povabljeni tudi gospodarske organizacije iz prečasnih krajev. Hrvatske organizacije so odklonile udeležbo na kongresu.

Posledice eksplozije v tovarni dinamita v Ablonu

HONFLEUR, 31. Škoda, ki jo je povzročila eksplozija v tovarni dinamita, je ogromna; tovarniška poslopja so deloma razdejana in poškodovane so skoro vse hiše v okolici. Tri hiše so popolnoma porušene. Trupla žrtve eksplozije, ki jih je 7, so grozno razmesarjena; kakih 100 metrov od razvalin so našli truplo nekega delavca, katerega so bile poleg glave odtrgane tudi roke in noge. Ranjencev je 14, med njimi se štirje borijo s smrtjo.

RYA Je originalno mazilo **RYA** ki odpravi radikalno **RYA** **KURJA OČESA** Dobiva se v vseh lekarnah, po snižani ceni L. 3.— **FARMACIA SPONZA** Via Tor. S. Piero 10, Trieste

TOVARNIŠKE CENE! Telef. 4128 **PELKAR** **POTREBŠČINE** za kovače, mehanike in mizarje samo pri **PELLER, KAHAN & C.** Trst, Via S. Nicolò št. 12 Lastna skladišča v prosti lokaciji **TOVARNA REMSCHEID - NEMCIJA**

Ostanki Amundsenovega letala najdeni

Nobenega upanja za rešitev slavnega raziskovalca?

TROMSØE, 1. Ribiška ladja „Brodda“ je pripeljala v pristanisce del letala, ki ga je našla na odprtem morju pri otoku Fugloe. Častniki križarke „Michael Sars“ in francoskega parnika „Durance“ so na podlagi fotografskih posnetkov ugotovili, da gre za ostanke letala „Latham 47“, s katerim sta se Amundsen in Guilbaud svoj čas odpravila iz Tromsøe proti Svalbardu, da bi sodelovala pri reševanju posadke zrakovplove „Italia“, a sta se med potoma — kakor se da sedaj pač z gotovostjo sklepati — ponesrečila.

Neurja v Švici

Ogromna škoda - Ena človeška žrtev

LUGANO, 1. V sredo je divjalo v pokrajini Bellinzona hudo neurje, ki je povzročilo ogromno škodo. V kraju Semenzina je neki hudournik radi dežja tako silno narastel, da je poplavlil velik gozd in odnesel mnogo dreves. Nekega mladeniča, ki je z nekaterimi sovrstniki lovil na bregu hudournika drevesna debla, je deroča voda odnesla in siromak je utonil pred očmi tovarišev, ki so mu zaman skušali pomagati. Pri Gordunu se je radi poplave deloma zrušila neka hiša. Včeraj se je nevihta ponovila. V kraju Ghiorca se je radi silnega naliva utrgal s hriba plaz ter zasul in porušil več hiš. V kantonu Grigioni se je utrgal oblak in je radi tega nastala velika poplava, ki je posebno v okolici izvirov rek Rena, Illanza in Rheinwada zavzela mogočen obseg. V Walsu se je voda razlila čez jez ter poplavlja vasi in polja v dolini Nižji del Walsa je bil v kratkem pod vodo. Pri Zavrelli je voda odnesla vse mostove, tudi one nove, ki so bili zgrajeni po predpisih moderne tehnike. Pri Leisu se je podrl velik most, ki je uspešno ključoval lanski poplavi.

Železniška katastrofa na Poljskem

VARSAVA, 1. Med postajama Czonstochowo in Piotrkowom sta davi trčila dva tovarna vlak, naložena s premogom. Lokomotiva in trinajst vagonov je bilo uničenih, enajst vagonov pa je skočilo s tira. Enega železničarja je ubilo, nekega drugega pa težko ranilo. Katastrofo je pripisovati slabemu delovanju kretnic.

Uspeh vzorčnega sejma v Lipskem

LIPSKO, 1. Tukajšnji jesenski sejm je obiskalo nad 100.000 oseb, med njimi 13.000 tujcev. Na sejmu je razstavilo svoje proizvode 8050 trvd, med njimi 560 tujih. Največ odjemalcev so našli navadni predmeti za jesensko in zimsko sezono. Kar se tiče tehničnih izdelkov, je bilo sklenjenih mnogo kupčij z inozemstvom.

Širite „EDINOST“

ITALIJA

Vlada je tako ukrenila, ker je že preveliko izseljevanje škodljivo Italiji, kakor škoduje sploh slehernemu narodu. In zakaj mu škoduje. Odgovor na to vprašanje je zelo preprost: Tujina ne mara slabotnih ljudi, ne mara starčkov in pohablencev; ona zahteva jeklene mišice krepkih mož, da jih lahko izrablji. Zdravje naroda, njegov cvet in njegova bodočnost od-

U Odboru za politični program.

V Zenevi se je v četrtek sestaval svet Družbe narodov, v ponedeljek pa se bo otvorilo zborovanje članic družbe.

Od 28. do 31. avgusta je zasedal v Zenevi tudi IV. manjšinski kongres, kateremu je predsedoval poslanec dr. Josip Wilfan. Kongres je nastopil proti Družbi narodov, ker ne izpolnjuje obveznosti, ki jih ima na-

Podrobni prospekti in obvestila o tem pomorskem izletu se dobijo v glavnem sedežu, pri odsekih in zastopniških družba ali pa direktno pri komisarijatu za pomorski izlet (Via Silvio Pellico 8 — Milano).

Tajništvo.

dobrenje načrta za zboljšanje Prevala pod Brdih in za ustanovitev

ni oblasti. Gotovo se bo premislil, predno bo vnovič klet.

Šla sta čez mejo
Sednjski oblasti sta naznanje-
na Franc Pregelj, star 21 let iz Be-
če in Evgen Kolarič, ker sta šla
čez mejo brez potnega lista.

Ker so šli čez mejo brez potnega lista
Orožniki iz Podgore so na pre-
dlog neke ovadbe naznanili sodnijski
oblasti Ludvika Perkota, stare-
ga 21 let iz Milana Batističa, sta-
rega 22 let iz Podgore, ker da sta
šla čez mejo v Jugoslavijo brez
potnega lista.

Med ženskami
Gotovo bi se ameriški državnik
Kellogg stokrat premislil, predno bi
šel razširjati idejo miru in sprave
med žensko — za odpravo takozva-
ne in tako razupite ženske vojne.
Ne imel bi namreč nobenega upa-
nja za uspeh. Da je temu tako —
nam kažejo vsakdanje prilike in
med temi omenimo tudi sledeči
slučaj: Marija Pregelj je zapazila,
da so ji izginile tri kokoši in en pe-
telin, ki jih je mela nameniti, odne-
sti na trg. Osumila je tatvine iz o-
praviljivih vzrokov. Klementino
Pahor, staro 37 let, rodno iz Renč.
Ta se je ušla in ko ni mogla do-
kazati svoje nedolžnosti z jezikom,
jo je poskušala dokazati z dejanji.
Napadla je namreč svojo tožiteljico
s kamnom in jo precej potolka-
la. Pregelj pa je odšla k orožni-
ku in nasilno sosedo ovadila. Ti so
jo naznanili sodnijski oblasti
radi tatvine in nasilstva.

Po ulicah so taval
Policijski agenti so zaprli slede-
če: Jožeta Furlana, starega 41 let
iz Ribemberka. Albina Bončina iz
Lokovca pri Cepovani in Pavla
Kovačiča, starega 21 let iz Podgore,
ker so taval brez sredstev (denar-
ja) po goriških ulicah.

KANAL
Blagoslovitev cerkvice sv. An-
tona na Vrhu

Pred vojno viro smo imeli
v naši vasi, ki se nahaja eno u-
ro hoda od Kanala prav na hri-
bo, svojo cerkvico, posvečeno
sv. Antonu. Ko smo se vrnili ob
premirju na svoje domove, smo
poleg porušeni naših hiš, našli
tudi našo cerkev uničeno. Ali
ob vzpostavitvi naših domov
smo imeli vedno skrb za sežida-
nje te naše cerkvice. Najprvo je
hotela občina prevzeti obnovo
cerkvice, a ker so se v tem ozi-
ru stavile razne zapreke, je
prevzela zidanje država, oziro-
ma po njej civilno tehnični u-
rad v Gorici. Letos je bilo delo
končano in preteklo nedeljo,
dne 26. avgusta, je sledila slo-
vesna blagoslovitev.

Vsa vas je bila ves teden pred
slovesnostjo na tem, da čim bolj
okrasijo cerkev in da pripravijo vse
potrebno, da se bo ta pomemb-
na slovesnost izvršila kar naj-
lepše.

Postavljeni so bili lični slavo-
loki in cerkev se je za to pri-
loko okusno okinčala z zelenjem
in cvetjem.

V nedeljo zjutraj je prišla iz
Kanala številna procesija, v ka-
teri so nosili nov kip sv. An-
tona in podobno Matere Božje, o-
boje namenjeno za našo cer-
kvico. Poleg našega neumorne-
ga g. dekana, ki je vodil kanal-
sko procesijo, sta prišla iz Go-
rice še kanonika preč. gg. Va-
lentinčič in Berlot, oba doma-
čina, prvi rojen v Morskem
slednji je pa iz naše vasi. Po-
leg večjega števila gg. duhovni-
kov smo imeli ta dan v naši
sredini še zastopnika civilnega
tehničnega urada inž. Adami-
ja, našega potoštata ter še dru-
gih odličnih oseb. Pri tem ne

smemo prezreti kanalski pev-
ski zbor, ki je pod znano ve-
ščim vodstvom g. Kuštrina pre-
peval pri tej cerkveni slovesno-
sti.

Po končanem cerkvenem o-
pravilu se je vršil v znani Ber-
lotovi hiši obed, katerega so se
udeležili vabljeni zunanji gostje
ter zastopstvo mož iz naše vasi.

Ob tej priliki je bilo nekaj go-
vorov, v katerih je bila izražena
zahvala vladni oblasti, občini
ter graditelju. Po drugi strani
ni bilo pozabljen naš domače
ljudstvo, ki je s takšno ljubez-
nijo in poštrevnostjo pripravilo
vso slovesnost, ki bo gotovo
ostala vsem udeležencem v pri-
jetnem spominu.

S KOEARIŠKEGA
Slaba letina — pridnost — izsu-
šanje močvirja

Huda suša, ki je požgala vse pri-
deleke pridnega kraskega kmeta, je
tudi nas prehujo udarila. Krom-
pir, ki je eden najvažnejših pridel-
kov, se je slabo obnesel — je jako
slab in droben, tako da se ga pri-
delava komaj toliko, kolikor se ga
je vsejalo. Fižola, ki je tudi močno
trpel, bo zelo malo. Dočim so naši
kmetje prodali druga leta marsi-
kak stot fižola, ga bo letos komaj
za družino dovolj. Tudi koruza sla-
bo kaže, preveč jo je suša izmo-
zgala. — Kakor znano je naš glavni
vir dohodkov živinoreja. In naš
kmet je to uvidevši — tej panogi
posvetil največ pažnje in intenziv-
nosti. Zato vsak kmet redi kolikor
mogoče mnogo goved, zlasti molz-
nih krav. Posebno lani se je pusti-
lo za rejo veliko telet, ker je bila
cena prenilka, upajoč, da se bo v
naslednjem letu več izkupilo. Ta-
ko ima letos naš kmet polna hleve.
Letošnja suša pa tudi travnikom ni
prizanesla; prva košnja (vrtnina)
je bila še precej dobra — dočim
druga košnja (otava) ni dala niti
polovice pridelka napram drugim
letom. Koliko živinorejcev je za-
dovoljno računalo: imam toliko molz-
nih krav, sena bo hvala Bogu do-
volj — prodam telčka, iz mlekar-
ne pa primem "okroglo lirice" za
mleko, sir in maslo. A ta nesrečna
suša je prekržila račun: Radi po-
manjkanja sena bo moral rep za
repm zapustiti hlev za smešno
nizke cene ter polniti mošnjičke
nenasitljivih raznih mesarških
špekulantov. Dejstvo je da je naša
živinoreja, ki si jo v zadnjih letih
precej opomogla in se razvila, v ne-
varnosti ter da bo morala prestati
hudo krizo. Sedaj se nahaja še ve-
liko živine na paši po planinah.
Koliko sena se prihrani s pašo, se
pač gospodarji predobro zave-
dajo. Pri nas je navada, da večino
živine priženemo domov koncem
avgusta, oziroma pričetkom septem-
bra. Ali bi ne bilo dobro posebej
letos, ko bo veliko pomanjkanje
seni pustiti živino na planinah,
dokler je ne prisilila na odhod
mrz in slana? S tem bi marsika-
teri kmet ohranil rep več v hlevu.
Torej, kakor vidite, se nam ne ob-
ta nič kaj dobra zima. Kljub temu
mi nečemo biti kakor obupanci —
pridnost in varčnost bodi naše ge-
sto ter ravnamo se po našem
"slavčku" Gregorčiču, ki pravi v
nekaj pesmi: "Od zore do mraka,
rosan in potan si lajšaj in olajšaj
človeško trpljenje".

Z veseljem in v splošno zadovolj-
stvo pozdravljamo akcijo, ki se jo
pričela za izsuševanje močvirja
"Blatu" ki se razprostira med Ko-
baridom in Starim selom. Želeli
bi da bi se to izsuševanje čim prej
izvedlo. Saj bi prineslo čeli dolini
velike koristi. Travniki po katerih
raste sedaj "palud" in slaba trava
bi se spremenili v rodovitna polja
in njive. Tudi za tujski promet in
iz zdravstvenega ozira ima ta ak-
cija svoj pomen. Saj bo otovo iz-
ginila ona nezdružna težka megla
in vlaga, katere se letoviščarji tako
boje.

PRAPETNO BRDO

Prijazen vonj ajde veje po polju.
Ko so bili poljedelci ajdo posejali,
ni moglo dolgo časa rasti in že se
je bližala zgodnji smrti. Pravčas-
no se pa je padel nanj blagodejen
dež, kateri je dal novih življenjskih
sil in se je tako v kratkem času
razvila v lepo cvetenje. Ker pa je
namako radi prejšnje velike suše
iz površja zemlje popila globoka
izsušena plast, je bilo treba še dru-
ga dežja, da bi se zemlja zadost-
no namočila na površju in v glo-
binah. Ta dež so dolgo naznanjali
bežeči oblaki iz juga, končno pa je
vendar začel v četrtek lepo padati
in četravno ni padal dolgo ča-
sa, je vendar ajdi in repi mnogo
koristil. — Nekaj čudnega pa se
godi s krompirjem. Navadno se je
o tem času sušil letos pa postaja
njegova debla vedno bolj in bolj
zelena ter začenja v več krajih
znova cveteti. Pri nas pravijo, da
krompir tedaj "perusuje". Polje-
delci ga bodo prisiljeni pokopati
predčasno, drugače bi se znal po-
polnoma pokvariti. Pridetek krom-
pirja letos pri nas ne bo velik. Dru-
ga leta so ga prodajali celo manjši
poljedelci, letos pa ga ne bodo pri-
delali vsi za lastno rabo.

Človeška hrana

Vprašanje človeške hrane ni
nikoli zadostno obravnavano. Pre-
važno je v narodnogospodarskem
in zdravstvenem oziru in igrata
preveliko vlogo v obstoju
človeštva. Zato je potrebno, da to
vprašanje vsakotoliko malo
obdelamo in opozorimo posebno
naše gospodinj, kako jim je
bolje in pravilneje postopati.

Menda je že vsakomur zna-
no, da so glavne sestavine naše
hrane: beljakovina, toščica (ma-
ščoba), ogljikovi vodni (hi-
drati), razne rudninske snovi
(rečemo jim tudi soli) in voda.
Kakšna je naloga teh snovi?
Splošen odgovor je: dajajo te-
lesu, kar potrebuje za razvoj,
obstane in delovanje. Bolj na-
tančno povedano: beljakovine
nadomeščajo porabljene telesne
snovi, toščica daja telesu toplot-
no in tvori podlago rezervnim
snovem, ogljikovi vodni tvorijo
mišičevje in njih moč, rud-
ninske snovi urejajo prebavo,
voda pa razkrajja in odvaja raz-
ne snovi in iztebke.

Meso in zabela (torej živalska
hrana) vsebujejo toščico, belja-
kovine in (v največji meri) vodo,
dočim so v rastlinski beljakovi-
ni, ogljikovi vodni in rudnins-
ke snovi. Iz tega sledi, da zabe-
ljena rastlinska hrana popolno-
ma zadostuje človeškemu orga-
nizmu. To nam dokazuje kmeč-
ko ljudstvo, ki uživa malo
mesa, a je krepko in zdravo.

O človeški hrani — rastlinski
in živalski — pa smo imeli do
nedavno zelo nejasne, oziroma
celo krive pojme, tudi zdravni-
ki. Šele ko so hrano natančno
preiskali, to je, ko so jo kemič-
no razkrojili in dognali, iz kak-
šnih tvarin je sestavljena, smo
bili na jasnem. Tako so n. pr.
prej mislili, da so meso, bodisi
kuhan, pečeno ali ocvrto, juha,
klobase itd. — torej mesna hrana
— najboljša hrana, ki daje ma-
ščo in zdravje, dočim je bila
rastlinska hrana postranske
vrednosti, nekaj prigrizek. Kak-
šna zmota!

Danes smo že skoraj vsi dru-
gačnega mnenja. Sloveči zdrav-
niki in kemiki so z natančnimi
poskusi in praktično dokazali
nele, da ni meso potrebno, mar-
več da je celo škodljivo. Mesna

Iz tržaške pokrajine

Kamnelom
Pred tremi leti je odprl g. Legiša
iz Sempolaja nad našo vasio kam-
nelom, kjer je srečno našel na
lep kamen. Je to pisano rečkanč
svetlikast kamen, ki tudi zdrob-
ljen v prah ohrani svojo barvo. Ni
le lep, ampak se uspešno upira
najhušemu mrazu. Uglajen se
krasno blešči. Izvaža se posebno v
Berlin, kjer ga rabijo za notranja
dela: za stebre, stojala, okrašnje
steni t. d. Sedaj si bo lastnik na-
bavil mlin in bo mlet kamen v
prah, ki se bo gotovo ugodno pro-
dal. Njegovo ime "stalaktit" je
nietočno, menda bi bilo bolj primer-
no naziranje bleščeč granat ali ka-
ko drugače. Tudi nemški strokov-
njaki, ki kažejo zanj veliko zani-
manje so tega mnenja. Ta kamno-
lom je zanimiv tudi drugače. V do-
lini kjer so ga odprli, je okrog 6
m debela plast zemlje — rdeče ilov-
vice. V globlji enega metra je
ena, malo višje pa druga plast ka-
menja; kakaj to, se ne ve. Med
zgoraj omenjenim kamnom je tudi
temen peščenec in menda tudi čist
kremenec. Res zanimiva tvorba.

hrana ne dovaja krvi rudnins-
kih snovi, to pa je velik nedo-
statek, ki je vzrok raznim bo-
lezim. Rudninske snovi so nam
neogibno potrebne, ker se spaja-
jo v našem telesu (organizmu)
s škodljivimi kislinami in jih
odvajajo iz telesa. Podpremo to
s praktičnim zgledom: ko smo
zaprti ali nas boli glava, žo-
dec, nervozni smo in ne moremo
spati itd. — vžijmo malo sadja,
najbolje svežega, le da je zrelo,
čisto in zdravo, in nam odleže.

Čim pravilneje je razmerje
med beljakovinstimi živilji (ži-
valsko hrano) in onimi živilji, ki
dovajajo telesu rudninske snovi
(rastlinsko hrano), tem pri-
kladnejša je zdravju človeška
prehrana. Nasprotno pa z eno-
stransko hrano škodujemo svo-
jemu zdravju.

Rastlinska hrana je edina, ki
vsebuje rudninske snovi v taki
obliki, kakor se najbolj prilega
našemu telesu. Da je rast-
linska hrana bolj naravna od
živalske, je umevno in pračlovek
se je hranil najprej z jagodami,
koreninami, sadjem, sočivjem
itd. To je zadostovalo, ker imajo
tudi rastline potrebno beljak-
vino — žito in sočivje zelo dobi-
no — in dovolj rudninskih snovi,
ki niso le za odvajanje škodli-
vih kislin, marveč so nujno po-
trebne za razvoj telesnih orga-
nov.

Našemu telesu je torej neo-
gibno treba več rastlinske hrane.
Naš jedilni list bi moral
spremeniti: hrana naj bi v glav-
nem obstojala iz rastlin, mes-
nate jedi naj bi bile le kot pri-
grizek. To bi bilo toliko bolj pri-
poročati gospodinjam, katerih
družine se telesno malo gibljejo.

Drobne vesti
Slavje dva tisočletnega obzanka
Dunaja.

Mesto Dunaj je že začelo s pri-
pravami za slavje, ki se bo vršilo
leta 1930. V tem letu bodo prazno-
vali Dunajčani dvatisočletnico, od-
kar so leta 70. pred Kr. rojstvom
krstili Rimljani malo naselbino ob
Donavi z imenom "Windobona".

Milijonarji v Švici
V Curihu je lansko leto po-
skočilo število milijonarjev od
310 na 338 t. j. skoraj vsak se-
dem stoti prebivalec je milio-
nar.

jega se nortujejo in zaničujejo svojo domovino...
Kaj hoče več, celo dela njihove največje znan-
stvene ustanove Akademije znanosti se po večini
tiskajo v tujih jezikih. Ali nisi opazil, da ni v
Rusiji, v našem zmlisu, narodnega ruskega
plemstva, ne narodnega ruskega vodilnega sloja,
ne narodnega srednjega sloja, ki bi morali tvoriti
stražo narodne blaginje, in zgodovinskih ter
kulturnih tradicij? Vsa uprava je tam v rokah
tujcemcev, ki so postali tako nesramni, da po-
zabljajo, kako se je treba obnašati v tujem domu,
ki nekamnivo razpisujejo ljudsko imetje in de-
lajo... — smešno je to trditi — pour le roi de
Prusse*, ali v korist Anglije; na ruske pravice
že davno pozabili. Zato ne živi v Rusiji nihče
tako slabo kakor pristni Rusi, nihče ni tako brez-
praven, kakor so oni; koristi čisto ruskih ljudi
se nesramno teptajo! Najbolj čudno pa je to, da
nihče proti temu ne nastopi, nihče se ne poslu-
žuje svojih pravic in nihče si ne prizadeva na-
praviti red v svoji hiši. Zares, to ti je najne-
srečnejši narod na svetu.

— Toda kaj nas to briga! Mi Nemci ni treba,
da to obžalujemo; če je tam tako, potem nam je
zmaga gotova, — se je nasmešnil Berenklaui.

— Seveda! Poljsko odtržemo kakor zrelo ja-
bolko, a baltske dežele nam padejo same po sebi
v roke.

— Ali je res, boter, da nameravajo v Berlinu
omejiti naval ruske mladine na naše šole? To bi
bil dober in razumen ukrep, ker ruska mladina
je silno skvarjena.

— Hm! Pa še kako je skvarjena — in to za
vrsto pokoljen in grozi nam okuženje z njihovo
duševnostjo. — Eden izmed naših diplomatov,

*) Za pruskega kralja. Ta izrek je v rabi, odkar je car
Aleksander I. ščitil interese tedanjega pruskega kralja.

POSLOVA

ZAHVALA

Izrekan mojo najtoplejšo zahvalo
Zavarovalnici L' Union oziroma
g. A. Ravniku v Gorici, Via Bar-
zellini No. 2, za takoj cenjeno in
izplačano osškodnino za moje pogo-
relo poslopje.

Priporočam vsakemu to za-
varovalnico.

I. r. PAVEL VODOPIVEC
Petelinje št. 6.

*) Za članke pod tem naslovom odkla-
nja uredništvo vsako odgovornost.

MALI OGLASI

VINO ISTRSKO najbolje vrste, prist-
nost zjamčena, dobiti založnik in go-
stilničarji v vsaki množini: Istrski teran,
burgundec, pinot in belo malvazijo. Naj-
nižje cene. Vsaka pošiljatev se izvrši ta-
kaj. Naslov: Nikola Draghiaccio - Pa-
renzo.

ZALOGA papirja. Uvoz in izvoz na vse
kraje. Cene ugodne. Yvrdka G. Dolinar,
Via Ugo Polonio 5, Trst.

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče.
Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29.

BABICA Emerich - Sbaizero, diploma-
nirana, sprejema noseče, moderna opre-
ma, zdravniška pomoč, dnevna hranari-
na L. 25 Via Farneto 10 (Ginnastica, po-
daljšana), lastna vila, telefon 20-64. 308

PENZIONAT za deklice iz boljših ro-
din ki želijo izpopolniti svojo izobrazbo.
Tečaj za nadaljevalno izobrazbo, tečaj
za jezike, glabo, tenis itd. Krasna lega,
dobra prehrana. Prospekte in poštne
daje voditeljica M. Chr. Auer, Merano,
Maia Alta - Villa Imperiale. 793

DOBRODOGA GOSTILNA v prometnem
kralju na deželi (v goriški provinciji) z
kmetijskim gospodarstvom vred (travniki,
njive in moderen hlev ter eventualno z
živino, vozovi in vsem kmetijskim orod-
jem) se odda proti kavciji resnemu in
zmožnemu reflektantu v najem. Naslov
pri upravi Edinosti v Trstu. 888

HISA s 6 sobami, 2 kuhinjami, dvoriščem,
hlevom in vrtem, se prodaja po ugodni ce-
ni. Sv. Križ pri Trstu 98. 907

LJUBLJANSKI VELESEJEM od 1. do
10. septembra 1928. Za obiskovalce: Vi-
zum SHS Din. 20.—, na železnikah SHS
popust 50%. Legitimacije po Din. 30.—
prodajajo: Trst: Josip Cehovin, Viale
Venti Settembre 65, Gen. konzulat SHS.
Ljubljanska kred. banka; Gorica: Ljub-
ljanska kred. banka; Reka: Gen. konzul
SHS; Idrija: Srečko Bajt. 915

VIAKE za vinske stiskalnice ima v zalo-
gi in izdeluje po naročilu Edvard Kalin,
Ajdovščina.

VINO, krasni teran, na prodaj. Tomaj 40.

ČEVLJARSKI stroj "Singers", malo rab-
ljen, na prodaj. Lozice 20, št. Vid pri
Vipavi. 921

ORANJE Z MOTORJEM, jesensko in
spomladno, izvršuje po najzmernejših ce-
nah približno 50 do 60 L za njivo. Poja-
nila, proračuni pri Giacomo Quagliata,
Solkan 355. 922

POPOLN salon, peč na plin in pi-
salna miza na prodaj v pisarni Dr.
Okretiča, Trst, Via Valdirivo 30.

PRILIK! Poročno sobo prodam. Ogle-
dati si do sobote. Carpien 16/III.

MLADENIČIšče službe pri kakem avto-
mobilskem podjetju kot šofer ali kot so-
farski pomočnik. Gre tudi h kakemu tr-
govcu kot vajence z vso oskrbo. Nastop
službe s 1. oktobrom; eventualno tudi
prej. Naslov pri tržaškem upravnistvu. 925

RADI selitve se prodaja moderna kuhinja
za L. 350.— postelje, vzmeti, postelja,
švicarska koza, breja z mlekom. Andro-
na Fortunato 2. Greta. 926

POSTELJA se odda delavcu. Molin a
vento 44. 927

BEDENJ od 35 hl, 1 čeber od 12 hl, 2
sode od 10 hl in 3 postelji za sode, se
ugodno prodajo. Bracig, Via Udine 23

RAZPRODAJA

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

Velika ra: prodaja različnega ma-
nufakturnega blaga po zel- zni-
ta in cenah radi likvidacije

RUŠT & FURLAN - Ajdovščina

GOSPODENA iz boljših dru-
ga za mesto tajnice. Posuhide p
na tržaško upravništvo. 924

KUPIM več vagonov borovih drv za kur-
javo. Pojavnila: Mozetič, Via Scuola Nuo-
va št. 1. 928

VPELJANA TRAFIKA isto namestnica
Via Favetti 17.

HISICA s 4 stanovanji, z dvoriščem,
(travnijska proga) se prodaja za L. 35.000.—
štedenjski poto 5. Ana 885. 936

SODARSKO orodje skoraj novo več ko-
sov, prodam. Via Parini 13/3 vrata 9. 938

PETNAJSTILETEN učenec šče službe v
kaktirskoli trgovini, gorjaši v kaki k
garni. Pojavnila daje gorjaška uprava. 932

AVTO SAUER štiri tonski s priklopnim
vozom, sistema Praga. A. Pitanec, Volče. 933

MOTORNO kolo z vozilom "Frera", se
prodaja za L. 2000.— Trst, Via Udine 55,
prodajalna. 934

KOLO "Graziosa" v dobrem stanju, se
prodaja. Via dell'Istria 40/1, vrata 2. 935

POROČNA soba, iz parjenega bukovega
lesa, zjamčena, 1400.—, mahagonijeva,
1700.—, druga v izloži, 1800.—. Posamez-
ne postelje 160.—. Türk, Cesare Battisti
12. Pozor na številko! 911

BABICA diplomirana, sprejema noseče,
Hladis, Madonina 10/11. 934

vestnik

Kako sta dva Jožeta hodila v Dolenjovas po vodo in še marsikaj drugega

Novi zbirka literatura.
V kijeviski založbi «Sjajvo» je izšel pod naslovom «Bolezen» roman Evgenija Plužnika. Plužnik je sicer znan kot dober lirski pesnik, a je kritika njegov roman raztrgala in ga označila za ničvrednega. — V založbi «Masa» so izšle pesmi Vasilija Atamanjuka «Zažurenji zlojary». — Založba «Sjajvo» je nadalje izdala antologijo ukrajinske proze od Kvitka do revolucije. Knjiga obsega nad pet sto strani in se imenuje «Dovstirni ohni». — Tudi antologijo američanskega pesništva je izšla med Ukrajinci. Izmed prevodov so dobili Ukrajinci zadnji čas «Romeo in Julija»; dalje po en roman od Blasca Ibaneza in Panaita Istraija.

Dvanajst simpatičnih postav v poljski literaturi.

Poljski literaturni list «Wiadomości Literackie» je nedavno razpisal nagrado za imenovanje dvanajstih najsimpatičnejših junakov iz romane poljske literature. Ta razpis je brez dvoma zanimiv ne samo radi tega, ker izveemo, kateri romanijski junaki so se čitateljem najbolj priljubili, ampak izveemo tudi katero romane čitatelji najraje berejo. Uspah razpisa je bil že pričoben. Na vsak način je treba precejšnjo mero uspeha pripisati pesniškim čitateljem in ni rečeno, da so junaki, ki so ljudem najbolj priljubljeni, tudi v resnici najboljše risani. Kot delo je dobil največ glasov roman pisatelja Zeromskoga «Ljudje brez domov», kar za ljudski okus ni baš slabo pričevalo. Tudi je imenovitih zelo veliko junakov baš iz knjig Zeromskoga; vsega skupaj kakih petnajst. Sploh so junaki Zeromskoga dobili največ glasov; v celoti 6773. Na drugem mestu je Sienkiewicz s devetimi junaki, čemur se pač ne smemo čuditi, saj bi tudi mnogi Slovenci glasovali zanj. Boleslav Prus (Slovenci ga poznamo po povesti «Straža») je dobil 5 junakov, a Mieliewicz 4. Reymont, nosilec Nobelove nagrade, je šele četrty v vrsti za Slovackem. Najmanj glasov je dobil Winawer. Dvanajstotica najsimpatičnejših junakov poljske literature je sledeča: Zagloba iz Sienkiewiczovih romanov, ki je tudi med nami zelo znan; Joazija iz «Ljudi brez domov» Zeromskoga; Kmicič iz «Potop»; Madzija iz romana «Emancipirank»; od Boleslava Prusa; Volodijovski iz romana enakega imena od Sienkiewicza; Bazija iz istega romana; Ryszard Rieński iz Zeromskoga «Nawracanje Judasza»; in «Zamič»; Naza! Olbromski iz romana Zeromskoga «Popioły»; Rzecki iz «Lalke»; od Boleslava Prusa in Wokulski iz istega romana; končno Petronij iz «Quo vadis» od Sienkiewicza. — Kako bi tak razpis izpadel med Slovenci? Med junaki bi gotovo ne manjkali Krjavelj, Martin Krpan pa po vsej pravici ne.

«Zenitev Shi-Hua».
«Zenitev Shi-Hua» so imenuje nova povest, ki jo je spisal Sergej Tertjakov in je izšla v založbi «Rabotaja Moskva». Pisatelj je postal znan po svoji igri «Rjovi, Kitajski», o kateri smo pisali že v lanski «Našem glas». V tej povesti se pisatelj odlikuje po objektivnosti, s katero opisuje kitajske razmere in šeg; ta objektivnost vpliva zelo blagodejno, vsak čitatelj sledi z živim zanimanjem zgodbi, v kateri je opisana usoda dveh predstaviteljev kitajske mladosti: obojega spola, ki so ju poročili proti njuni volji.

Pozor pred plevelom.

Tudi veliki narodi, Francozi in Nemci, so se pričeli otepati s plevelom, ki se jim nudi v obliki lepe literature. Revija «Nemsko-francoški Razgled» je prinesla nedavno članek pod naslovom: Dekobra in tovariši. Pisatelj članka nas popelje v večno prorišo sonda, na polje kiča, v romanski milje francoskega pisatelja Dekobra in v klepetavi svet Clementa Vautela. Vsi časopisi brez izjeme — tisti namreč, ki jim je umetnost na srcu — so člankarju hvaležni za odkrite besede: «Vautel kakor Dekobra ni nista nič drugega kot «kšeft». Vautel in Dekobra in njuni tovariši so sicer Francozi, toda hvala Bogu, še dolgo ne «obraz Francije». Oni so plevel, ki se pojavlja ob slednji kulturni rastlini, a se slednji spremeni v gnoj. Le paziti je treba pred tem plevelom, da se ne zaseje tudi tja, kjer naj rastejo dobri sadovi, ostanke naj le v svojem smradu in gnoju. — Tako Francoz o Francozi. In vendar koliko Dekobre srečamo v vseh listih. Da, čudimo se, koliko slabe literature se ponuja v nekaterih literarnih revijah, ki bi se morale biti svetovne. Zgodnje smo pregledovali neko revijo, ki izhaja vsakih štirinajst dni in je prinesla snot deset novel. V sedmih izmed njih je bila vsebina — zakonika nezvestoba. Pa kako opisano — da bi pri nas najslabši list tega je za podlistek ne prinesel, kar se lehnice in stilistične strani novel lče. V celi reviji sta bili dve noveletni vredni branja; eno je spisal Rus, a drugo Španec. Naša literatura je borna, a kljub temu je po svoji kakovosti takja, da nam je ni potreba biti sram.

Naročajte

„Naš Glas“

Na Krasu splošno tožijo, da je suša skoraj ves pridelek ugonobila. Pravijo celo, da ne pomnijo take suše, kakršna je bila letošnja. Res je suša napravila velikansko škodo, tako da se bodo kmetje s težavo preriili do druge letine, ali vendar so bila v preteklem stoletju zelo suha leta in slabe letine; dostikrat na splošno mnogo slabše nego letošnje. Še za mojih mladih let so na jesen prihajali stari ljudje, moški in ženske, iz Dolnjega Krasa prosit ubogajme od hiše do hiše, ker jim je doma suša vse porabila. Spominjam se starčka, ki je z jokajočim glasom prepeval pesem o suši: «Živina na gmajnici klavrguje, ker ji vode permankuje...» Ta pesmica, katero je menda starček sam zložil, mi je dopadla, da sem mu jo storil parkrat ponoviti in kot nagrado sem mu nasul skoraj četrto polovnika pšenice.

Slišal sem tudi pripovedovati, da je bila kmalu po Napoleonovih vojskah, v letih 1817-1821, v Brkinih na Pivki in v Čičariji radi suše taka lakota, da so «štirje za eno mišjo tekli»; vsaj tako mi je moj pokojni ujec Miha pripovedoval. V preteklem stoletju so bili Krasčevi ob času suše mnogo na slabšem nego dandanes, ker so imeli malo zasebnih in javnih vodnjakov; imeli so pa več kalov, luž in sploh napajališ in to v mnogo boljšem stanju nego sedaj.

Kadar je pritisnila taka suša, kakršna je bila letošnja, so morali vsi kraski kmetje brez izjeme hoditi ure daleč po vodo in zvečer so se pomikale cele vrste škri-pajočih in cvileh vozov (takrat so imeli kmetje popolnoma lesene vozove; okovane so bile samo leseno osi) s sodi v smeri proti Stivanu, Vipavi, na Reko ter proti Dolenjivasi pri Senožečah; vračali so se domov v zgodnjih jutranjih urah.

Nekega večera, meseca oktobra 1880. smo v našem skednju stali-li turščico (sirk). Po stari navadi so prišli sosedje pomagat slačiti. Zbralo se je lepo število slačiteljev, starih in mladih, okoli kupa turščine «erogov». Med pripovedovanjem resničnih dogodiljav, raznih pravljic in o starih časih je šlo delo tako hitro izpod rok, da sta moji stari oče in sosedov stric Drejše komaj sproti spleta kite. Ko je nanesel pogovor tudi o slabih letinah, o toči in o suši, se je stric Drejše obrnil od starega očeta s pozivom, da naj pove tisto, kako sta z nuncem Tončinovim vozila vodo iz Dolenje vasi. Stari oče je ravno končano kito zatislil, je položil zraven drugih v vrsto, naperil novo ter začel pripovedovati:

«Bilo je tam ob beli žetvi, ko sva se nekega dne po večer odpravila jaz in Jože Tončinov, vsak s svojim vozom, čez Filipčevrdo v Dolenjovas po vodo. Okoli 10. ure zvečer sva prišla v Dolenjovas, kjer je čakalo pri studencu najmanj 50 voznikov, da bi polnili vodo. Zato sva morala čakati skoraj do polnoči najino vrsto. Ko sva napolnila sode, sva pognala proti domu.

Nebo, do tedaj ko ribje oko, se je začelo tam čez Gaberk od Koprar temačiti in bliski so migotali vedno pogostje. Ko sva zavila iz dolenjevaške poti na državno cesto in v vozila mimo Snedolji, je začelo kapati. Per minut pozneje se je vtila taka ploha, da sva mislila, da nas bo voda, ki je tekla v potokih po cesti, kar odnesla. Med ploho, ki je trajala čez eno uro, sva ustavila in čakala na cesti. Ko je dež ponehal in se je nekoliko razvedrilo, sva, do niti premočena, ugibala, kaj bi napravila. Vodo domov peljati, sva dejala, bi bilo skoraj smešno in škoda živino trpinčiti. Ker sva čula šumenje vode, ki je drla po grapah ob cesti in po klancih proti dolu na daleč okoli, sva sklenila izprazniti sode, češ, saj je bilo tako in tako dovolj dežja; vode ne bo manjkalo. Izdrila sva čepi in voda je iztekla na cesto. Sedla sva na vozove in trudca, kakor sva bila, kmalu zadremala, a voli so po svoji volji vozili proti Storjam.

Zora se je delala, ko sva se srečno pricincala v Storje. Pri zadnji hiši proti Sežani je Jože Tončinov, ki je vozil spredaj, nenadoma ustavil voz in dejal: «Jože, meni se zdi, da je prah po cesti!» Ko bi trenil sem skočil z voza in oba sva copotala po suhem cestnem prahu. Začetkom sva menila da sanjava, a ko sva se dogovorila, da se je nama že pred Storjami v dremavici zdelo, da voziva po mehku in da so se delali pod nogami volov oblački prahu, sva spoznala žalostno resnico; dež je segal samo do Storij in od tam naprej ga ni padlo niti kapljica.

Kaj napraviti? Če prideva domov brez vode, naju ženske žive sneo. Tedaj nama ni ostalo drugega, nego da sva lepo obrnila in se peljala nazaj v Dolenjovas po vodo. Mesto da bi bila z vodo ob štirih zjutraj doma, sva komaj ob šestih v drugi nalivala sode.»

Ravno ko je moja mati stopila v skedenj z obširnimi reštom polnim oskurši in z velikim hlebom kruha za «povečerje» in precej za njo rnil moji oči z brenčanjem vina v eni in z «majolico» v drugi roki, se je vnovič oglasil stric Drejše z vprašanjem:

«Kako sta pa odpravila doma z vašima gospodinjama?»

«Kako, bom precej povedal: prišli sta nama obe na proti s škafi do Storij, ker doma ni bilo vode niti da bi pristavili kosilo k ognju. Da naju nista hvalili in da sva morala med potoma marsikatero grenko požreti, ni vam treba praviti.

Dandanes, hvala Bogu, nam v navadnih suhih letih ni treba več hoditi v tuje kraje po vodo, ker so si vsi boljši kmetje napravili vodnjake in tudi sosese se trudijo, da bi preskrbele pitno vodo.»

Tako je govoril moč skoraj pred 50 leti. Kako je pa dandanes? Od kar imajo Krasčevi vodovod, ki je bil ob času vojne za silo napravljen, so skoraj vse zasebne vodnjake zanemarili in večina njih pušča ko rešeto. Razna napajališča ob potih in na pašnikih so v takem stanju, da zaostajajo le majhna suša, mnogo manjša od letošnje, in v kalih ni drugega nego suho blato. Luže v bližini hiš in vrtov so zasuli ali opustili, tako da niso v stanju namakati zelenjave, ki jim raste tako rekoč pod nosom. Zelenjave, ki je kmetu v letnem času bolj potrebna nego mešanom, nimajo nobene vrste; nimajo ne radiča, ne solate, ne česna in čebule; nimajo petričija, šelina in tudi paradižnikov ne; letos niso pridelali toliko potrebnega fižola v stročju, ki ga vsaka kmečka hiša nujno rabi; sploh nimajo pri rokah najpotrebnejše vrtnine. Zato morajo kupovati v prodajalnah razne druge, manj vredne nadomestke za gotov denar ali, kar je najbolj žalostno, — na upanje. Seveda, na tak način je kraschemu kmetu zelo težko izhajati.

Kraski kmetje, če hočejo izhajati, se morajo prilagoditi novim življenjskim razmeram. Vinoreje ne smejo smatrati kot glavno panogo kraskega kmetijstva kakor do sedaj. V naši državi, ki je ena prvih vinskih dežel na svetu, se vinoreja nikakor ne izplača, ker majhen kraski kmetič ne more tekmovali

pa straši celo ladjeve po ledenem morju. Nekaj drznih mož je stopilo na tako ladjo, kjer so uzrli oledeno močvilo. To pravilno pripovedovanje Eskimov ni brez vsake osnove. Navidezno gre za pone-srečeno in zapuščeno ladjo, ki jih žene led proti tečaju. Veda je pre-pričana, da rabi potujoče ledovje v resnici štiri leta, da obkroži severni tečaj. Zelo verjetno je, da morajo mnoge ladje vedno krožiti okrog tečaja. Ladjeve, ki so ga videli Eskimi, so skoraj gotovo kitolovci, ki so pred kitimi tridesimti leti zašli na severni obali Alaske med potujoče ledovje. Nekaj ljudi se je tedaj rešilo. Druge je pa gnalo ledovje s sabo proti severnemu tečaju in tam ga sedaj obkrožajo. Tako so postali duhovi Andreja, Fränka, Strindberga Bracklina, Hudsona in drugih «leteči Holandci» v tečajnem morju.

Slavnosti v Šampanjli.
V Hautvillersu pri Reimsu na Franskem se je t. dneva slavil z vso slovesnostjo spomin menihia Doma Perignona. Dom Perignon je bil kletar v hautvillerskem samostanu, kjer je umrl leta 1715. Izumil je umetnost, ohraniti mlademu šampanjcu lastnosti, da se peni, in je s tem postal oče izdelovanja šampanjca, ki je prineslo tamonjim krajem toliko dohodkov in toliko slave. Dežele ni pozabila svojega dobrotnika, kakor so pričale slavnosti v Hautvillersu. Iz vse pokrajine so prišli gostje, razvil se je ogromen smerev. nastopali so razni govorniki, ki so slavili menihia kot največjega dobrotnika tamkajšnje pokrajine.

Buča kot zdravilo.
Po dolgotrajnih poskusih pri-poroča ruski zdravnik dr. Kakovski zauživanje kuhane mesa buče (tikve) pri hudem vnetju ledvic, pri katerem so odpovedala že vsa druga sred-stva. Po tem uživanju se seč hitro in v podvojeni meri izloči. To sredstvo se lahko zauživa brez nobene škode.

BORNO POROČILO.
Trst, dne 1. septembra 1923.

Amsterdam 762-768; Belgija 263-267; Norveška 503-513; London 92-55-92-75; New York 18-03-19-09; Španeka 314-320; Albanska 365-367; Švica 366-75-368-75; Francija 74-40-74-70; Atene 24-50-25-; Berlin 452-458; Bukarešt 11-42-11-82-; Pra-ga 56-45-56-75; Madžarska 329-50-335-50; Dunaj 266-50-272-50; Zagreb 33-47-33-77.

Uradna cena zlata (31. VIII) L 368-37; Kona. 5% L 82-80; vojnood-skodninske obveznice L 75-60.

Loterijske številke

izrečane dne 1. septembra 1923.

VENEZIA	88	37	66	36	31
TORINO	62	1	38	88	43
ROMA	54	11	17	88	27
PALERMO	16	41	49	32	40
NAPOLI	23	18	85	90	13
MILANO	18	16	21	52	57
FIRENZE	15	42	37	53	34
BARI	21	40	31	49	72

«Leteči Holandci» v tečajnem morju

Med Eskimi je zelo razširjeno prepričanje, da zagrabijo zli duho-vi vse ladje, ki se le preveč približajo severnemu tečaju in jih nik-dar več ne izpušče iz ledu. Ladje in ljudje oledene in so zakleti, da morajo ostati vedno v območju severnega tečaja. Samo vsaka širi-ri leta se održejo ladje od tečaja in jadrajo z ledenimi skalami proti odprtemu morju. Toda vedno znova jih zagrabijo zli duhovi in jih ženejo nazaj k tečaju. Mnogi Eskimi trde, da so videli te oledene ladje. Navadno so to le posa-mezne jadralnice, vsako četrto leto

pa straši celo ladjeve po ledenem morju. Nekaj drznih mož je stopilo na tako ladjo, kjer so uzrli oledeno močvilo. To pravilno pripovedovanje Eskimov ni brez vsake osnove. Navidezno gre za pone-srečeno in zapuščeno ladjo, ki jih žene led proti tečaju. Veda je pre-pričana, da rabi potujoče ledovje v resnici štiri leta, da obkroži severni tečaj. Zelo verjetno je, da morajo mnoge ladje vedno krožiti okrog tečaja. Ladjeve, ki so ga videli Eskimi, so skoraj gotovo kitolovci, ki so pred kitimi tridesimti leti zašli na severni obali Alaske med potujoče ledovje. Nekaj ljudi se je tedaj rešilo. Druge je pa gnalo ledovje s sabo proti severnemu tečaju in tam ga sedaj obkrožajo. Tako so postali duhovi Andreja, Fränka, Strindberga Bracklina, Hudsona in drugih «leteči Holandci» v tečajnem morju.

Slavnosti v Šampanjli.

V Hautvillersu pri Reimsu na Franskem se je t. dneva slavil z vso slovesnostjo spomin menihia Doma Perignona. Dom Perignon je bil kletar v hautvillerskem samostanu, kjer je umrl leta 1715. Izumil je umetnost, ohraniti mlademu šampanjcu lastnosti, da se peni, in je s tem postal oče izdelovanja šampanjca, ki je prineslo tamonjim krajem toliko dohodkov in toliko slave. Dežele ni pozabila svojega dobrotnika, kakor so pričale slavnosti v Hautvillersu. Iz vse pokrajine so prišli gostje, razvil se je ogromen smerev. nastopali so razni govorniki, ki so slavili menihia kot največjega dobrotnika tamkajšnje pokrajine.

Buča kot zdravilo.

Po dolgotrajnih poskusih pri-poroča ruski zdravnik dr. Kakovski zauživanje kuhane mesa buče (tikve) pri hudem vnetju ledvic, pri katerem so odpovedala že vsa druga sred-stva. Po tem uživanju se seč hitro in v podvojeni meri izloči. To sredstvo se lahko zauživa brez nobene škode.

BORNO POROČILO.

Trst, dne 1. septembra 1923.

Amsterdam 762-768; Belgija 263-267; Norveška 503-513; London 92-55-92-75; New York 18-03-19-09; Španeka 314-320; Albanska 365-367; Švica 366-75-368-75; Francija 74-40-74-70; Atene 24-50-25-; Berlin 452-458; Bukarešt 11-42-11-82-; Pra-ga 56-45-56-75; Madžarska 329-50-335-50; Dunaj 266-50-272-50; Zagreb 33-47-33-77.

Uradna cena zlata (31. VIII) L 368-37; Kona. 5% L 82-80; vojnood-skodninske obveznice L 75-60.

Loterijske številke

izrečane dne 1. septembra 1923.

pa straši celo ladjeve po ledenem morju. Nekaj drznih mož je stopilo na tako ladjo, kjer so uzrli oledeno močvilo. To pravilno pripovedovanje Eskimov ni brez vsake osnove. Navidezno gre za pone-srečeno in zapuščeno ladjo, ki jih žene led proti tečaju. Veda je pre-pričana, da rabi potujoče ledovje v resnici štiri leta, da obkroži severni tečaj. Zelo verjetno je, da morajo mnoge ladje vedno krožiti okrog tečaja. Ladjeve, ki so ga videli Eskimi, so skoraj gotovo kitolovci, ki so pred kitimi tridesimti leti zašli na severni obali Alaske med potujoče ledovje. Nekaj ljudi se je tedaj rešilo. Druge je pa gnalo ledovje s sabo proti severnemu tečaju in tam ga sedaj obkrožajo. Tako so postali duhovi Andreja, Fränka, Strindberga Bracklina, Hudsona in drugih «leteči Holandci» v tečajnem morju.

Slavnosti v Šampanjli.
V Hautvillersu pri Reimsu na Franskem se je t. dneva slavil z vso slovesnostjo spomin menihia Doma Perignona. Dom Perignon je bil kletar v hautvillerskem samostanu, kjer je umrl leta 1715. Izumil je umetnost, ohraniti mlademu šampanjcu lastnosti, da se peni, in je s tem postal oče izdelovanja šampanjca, ki je prineslo tamonjim krajem toliko dohodkov in toliko slave. Dežele ni pozabila svojega dobrotnika, kakor so pričale slavnosti v Hautvillersu. Iz vse pokrajine so prišli gostje, razvil se je ogromen smerev. nastopali so razni govorniki, ki so slavili menihia kot največjega dobrotnika tamkajšnje pokrajine.

Buča kot zdravilo.
Po dolgotrajnih poskusih pri-poroča ruski zdravnik dr. Kakovski zauživanje kuhane mesa buče (tikve) pri hudem vnetju ledvic, pri katerem so odpovedala že vsa druga sred-stva. Po tem uživanju se seč hitro in v podvojeni meri izloči. To sredstvo se lahko zauživa brez nobene škode.

BORNO POROČILO.
Trst, dne 1. septembra 1923.

Amsterdam 762-768; Belgija 263-267; Norveška 503-513; London 92-55-92-75; New York 18-03-19-09; Španeka 314-320; Albanska 365-367; Švica 366-75-368-75; Francija 74-40-74-70; Atene 24-50-25-; Berlin 452-458; Bukarešt 11-42-11-82-; Pra-ga 56-45-56-75; Madžarska 329-50-335-50; Dunaj 266-50-272-50; Zagreb 33-47-33-77.

Uradna cena zlata (31. VIII) L 368-37; Kona. 5% L 82-80; vojnood-skodninske obveznice L 75-60.

Loterijske številke

izrečane dne 1. septembra 1923.

VENEZIA	88	37	66	36	31
TORINO	62	1	38	88	43
ROMA	54	11	17	88	27
PALERMO	16	41	49	32	40
NAPOLI	23	18	85	90	13
MILANO	18	16	21	52	57
FIRENZE	15	42	37	53	34
BARI	21	40	31	49	72

«Leteči Holandci» v tečajnem morju

Med Eskimi je zelo razširjeno prepričanje, da zagrabijo zli duho-vi vse ladje, ki se le preveč približajo severnemu tečaju in jih nik-dar več ne izpušče iz ledu. Ladje in ljudje oledene in so zakleti, da morajo ostati vedno v območju severnega tečaja. Samo vsaka širi-ri leta se održejo ladje od tečaja in jadrajo z ledenimi skalami proti odprtemu morju. Toda vedno znova jih zagrabijo zli duhovi in jih ženejo nazaj k tečaju. Mnogi Eskimi trde, da so videli te oledene ladje. Navadno so to le posa-mezne jadralnice, vsako četrto leto

pa straši celo ladjeve po ledenem morju. Nekaj drznih mož je stopilo na tako ladjo, kjer so uzrli oledeno močvilo. To pravilno pripovedovanje Eskimov ni brez vsake osnove. Navidezno gre za pone-srečeno in zapuščeno ladjo, ki jih žene led proti tečaju. Veda je pre-pričana, da rabi potujoče ledovje v resnici štiri leta, da obkroži severni tečaj. Zelo verjetno je, da morajo mnoge ladje vedno krožiti okrog tečaja. Ladjeve, ki so ga videli Eskimi, so skoraj gotovo kitolovci, ki so pred kitimi tridesimti leti zašli na severni obali Alaske med potujoče ledovje. Nekaj ljudi se je tedaj rešilo. Druge je pa gnalo ledovje s sabo proti severnemu tečaju in tam ga sedaj obkrožajo. Tako so postali duhovi Andreja, Fränka, Strindberga Bracklina, Hudsona in drugih «leteči Holandci» v tečajnem morju.

Slavnosti v Šampanjli.

V Hautvillersu pri Reimsu na Franskem se je t. dneva slavil z vso slovesnostjo spomin menihia Doma Perignona. Dom Perignon je bil kletar v hautvillerskem samostanu, kjer je umrl leta 1715. Izumil je umetnost, ohraniti mlademu šampanjcu lastnosti, da se peni, in je s tem postal oče izdelovanja šampanjca, ki je prineslo tamonjim krajem toliko dohodkov in toliko slave. Dežele ni pozabila svojega dobrotnika, kakor so pričale slavnosti v Hautvillersu. Iz vse pokrajine so prišli gostje, razvil se je ogromen smerev. nastopali so razni govorniki, ki so slavili menihia kot največjega dobrotnika tamkajšnje pokrajine.

Buča kot zdravilo.

Po dolgotrajnih poskusih pri-poroča ruski zdravnik dr. Kakovski zauživanje kuhane mesa buče (tikve) pri hudem vnetju ledvic, pri katerem so odpovedala že vsa druga sred-stva. Po tem uživanju se seč hitro in v podvojeni meri izloči. To sredstvo se lahko zauživa brez nobene škode.

BORNO POROČILO.

Trst, dne 1. septembra 1923.

Amsterdam 762-768; Belgija 263-267; Norveška 503-513; London 92-55-92-75; New York 18-03-19-09; Španeka 314-320; Albanska 365-367; Švica 366-75-368-75; Francija 74-40-74-70; Atene 24-50-25-; Berlin 452-458; Bukarešt 11-42-11-82-; Pra-ga 56-45-56-75; Madžarska 329-50-335-50; Dunaj 266-50-272-50; Zagreb 33-47-33-77.

Uradna cena zlata (31. VIII) L 368-37; Kona. 5% L 82-80; vojnood-skodninske obveznice L 75-60.

Loterijske številke

izrečane dne 1. septembra 1923.

VENEZIA	88	37	66	36	31
TORINO	62	1	38	88	43
ROMA	54	11	17	88	27
PALERMO	16	41	49	32	40
NAPOLI	23	18	85	90	13
MILANO	18	16	21	52	57
FIRENZE	15	42	37	53	34
BARI	21	40	31	49	72

«Leteči Holandci» v tečajnem morju

Med Eskimi je zelo razširjeno prepričanje, da zagrabijo zli duho-vi vse ladje, ki se le preveč približajo severnemu tečaju in jih nik-dar več ne izpušče iz ledu. Ladje in ljudje oledene in so zakleti, da morajo ostati vedno v območju severnega tečaja. Samo vsaka širi-ri leta se održejo ladje od tečaja in jadrajo z ledenimi skalami proti odprtemu morju. Toda vedno znova jih zagrabijo zli duhovi in jih ženejo nazaj k tečaju. Mnogi Eskimi trde, da so videli te oledene ladje. Navadno so to le posa-mezne jadralnice, vsako četrto leto

pa straši celo ladjeve po ledenem morju. Nekaj drznih mož je stopilo na tako ladjo, kjer so uzrli oledeno močvilo. To pravilno pripovedovanje Eskimov ni brez vsake osnove. Navidezno gre za pone-srečeno in zapuščeno ladjo, ki jih žene led proti tečaju. Veda je pre-pričana, da rabi potujoče ledovje v resnici štiri leta, da obkroži severni tečaj. Zelo verjetno je, da mor